

Regler for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ved UiB

1 Kriterier og dokumentasjonskrav

Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger stiller krav til utdanningsfaglig kompetanse for ansettelser og opprykk til førsteamanuensis- og professorstillinger, og forutsetter at alle utdanningsinstitusjoner skal utvikle nærmere kriterier for ansattes utdanningsfaglige kompetanse og hvordan denne skal dokumenteres.

Dette dokumentet fastsetter regler for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ved Universitetet i Bergen. Reglene utfyller Reglement for ansettelse i vitenskapelige stillinger og faglige/administrative lederstillinger.

Hovedkriterier for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse

Ved tilsetning skal søkere dokumentere sin erfaring og kompetanse innen planlegging, gjennomføring, evaluering og utvikling av undervisning og veiledning.

Utdanningsfaglige kvalifikasjoner skal ved Universitetet i Bergen vurderes på bakgrunn av følgende fire hovedkriterier, basert på prinsippene bak Scholarship of Teaching and Learning (SoTL):

1. Fokus på studentenes læring
2. En klar utvikling over tid
3. En forskende tilnærming
4. Samarbeid om undervisning og utviklingsarbeid

Det må fremkomme av bedømmelsen hvem som er kvalifisert. Komiteen skal rangere de søkerne som etter en samlet vurdering og i henhold til stillingsbeskrivelsen anses best kvalifiserte for stillingen. Vanligvis skal minst tre søkere rangeres i den rekkefølgen de bør komme i betraktning når det er flere kvalifiserte søkere til en stilling. I rangeringen av kompetente søkere trekkes hele bredden av kvalifikasjoner inn og vurderes eksplisitt. Med mindre annet er angitt, skal vitenskapelige kvalifikasjoner tillegges vekt foran andre kvalifikasjoner. Utdanningsfaglige kvalifikasjoner vil, med mindre annet er angitt i utlysningsteksten, tillegges høyere vekt enn kvalifikasjoner innenfor områdene formidling, administrasjon og ledelse. Søkere til førsteamanuensisstillinger skal bedømmes på om de oppfyller krav til universitetspedagogisk basiskompetanse, men dette skal ikke ha betydning for om søkerne finnes formelt kvalifisert eller for rangeringen søkerne, siden den som ansettes skal fylle kravet om basiskompetanse innen to år, jf. pkt 2,3.

Utdanningsfaglig mappe

Utdanningsfaglig kompetanse dokumenteres gjennom en utdanningsfaglig mappe bestående av oversikt over søkerens praktiske erfaring og kompetanse, dokumentasjon og et kortfattet refleksjonsnotat. Refleksjonsnotatet skal ta utgangspunkt i egen undervisningserfaring og omhandle oppnådde resultater, utviklingsarbeid og kontinuerlig arbeid med kvalitetsutvikling. Den utdanningsfaglige mappen bør ikke være for omfattende, og som hovedregel vil et omfang tilsvarende 3-6 sider pluss vedlagt dokumentasjon være tilstrekkelig. Dersom det er angitt et annet krav til omfang i kunngjøringsteksten vil dette kravet være gjeldende. Selvrefleksjon skal fortrinnsvis være knyttet kunnskap om studenters læring i høyere utdanning. Refleksjonsnotatet skal ha et omfang på om lag to sider.

2 Ansettelse i førsteamanuensisstilling

Krav til utdanningsfaglig kompetanse

Kompetansekrav for ansettelse i stilling som førsteamanuensis fremgår av forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger § 1-4. Ved UiB er kravet om grunnleggende kompetanse for undervisning og veiledning på universitets- og høyskolenivå konkretisert ved at følgende skal dokumenteres på bakgrunn av egen undervisning/veiledning og gjennomført universitetspedagogisk utdanning:

- Grunnleggende ferdigheter innen planlegging, gjennomføring, evaluering og utvikling av undervisning og veiledning
- Evne til å reflektere over egen rolle, samt diskutere og begrunne egne valg i planlegging, gjennomføring og utvikling av undervisning og veiledning

2.1.1 Universitetspedagogisk basiskompetanse

UiB tilbyr kurs i universitetspedagogisk basiskompetanse. Kurset består av en basismodul for nyansatte i vitenskapelige stillinger og valgfrie påbygningsmoduler som bygger på basismodulen (til sammen 20 stp).

Eksempler på dokumentasjon

Vurderingen av om kravene i pkt. 2.1 er oppfylt, kan bygge på dokumentasjon av følgende:

- Gjennomførte kurs i universitetspedagogisk basiskompetanse eller tilsvarende
- Planlegging og gjennomføring av undervisning med utgangspunkt i emnets læringsutbyttebeskrivelser
- Forskningsveiledning på ulike nivåer
- Utprøving av ulike former for vurdering, læring og undervisning, herunder digitale, for å øke studentenes læringsutbytte
- Evne til å begrunne eget lærings- og kunnskapssyn og forholde seg reflekterende til egen lærerrolle
- Innhenting og bruk av tilbakemeldinger fra studenter, kolleger og samfunnet til å utvikle undervisnings- og læringsprosesser
- Evne til å analysere, utarbeide og videreutvikle emnebeskrivelse og studieprogram

Pålegg om å oppfylle kravene innen to år

Der søker til førsteamanuensisstilling ikke kan dokumentere tilstrekkelig utdanningsfaglig kompetanse ved ansettelse, skal bedømmelseskomiteen beskrive hva som gjenstår. Søkeren vil da bli pålagt å oppfylle kravene innen to år fra ansettelsen.

3 Ansettelse i professorstilling og opprykk til professor

Krav til utdanningsfaglig kompetanse

Kompetansekrav for ansettelse i stilling som professor fremgår av forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger § 1-2. Forskriften stiller tre tilleggskrav utover kravene til førsteamanuensis:

1. Kvalitetsutvikling i egen undervisning og veiledning over tid
2. Bred erfaring med veiledning fortrinnsvis på master / ph.d.-nivå
3. Deltakelse i utvikling av utdanningskvalitet i fagfellesskap

Ved UiB er kravene konkretisert ved at følgende skal dokumenteres:

- Solid kompetanse og erfaring innen planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning
- Vesentlige bidrag til systematisk utviklingsarbeid knyttet til undervisning og veiledning
- Bred erfaring fra veiledning, fortrinnsvis på master/ph.d-nivå
- Innsats og samarbeid i eget fagmiljø knyttet til arbeid med utdanningskvalitet

Minstekrav knyttet til veiledningserfaring fastsettes av det enkelte fakultet ut fra fagtradisjoner, størrelse på fag og tilgang på kandidater og nasjonale standarder uttrykt i nasjonale retningslinjer.

Eksempler på dokumentasjon

Vurderingen av om kravene i pkt. 3.1 er oppfylt, kan bygge på dokumentasjon av følgende:

- Selv-evaluering gjennom aktiv bruk av student- og kollegaesponser på egen undervisning og veiledning, inkludert emneevalueringer
- Oppfølging av studieprogramevalueringer
- Utprøving av ulike former for vurdering, undervisning, herunder digitale, for å øke studentenes læringsutbytte
- Deltakelse på relevante kurs, seminarer, videreutdanninger og ulike former for erfaringsdeling om undervisning og veiledning
- Samarbeid med eget og andre fagmiljø om kvalitetsutvikling av undervisning og veiledning, inkludert emneevalueringer
- Kollegaveiledning
- Ledelse og/eller utvikling av emner og studieprogram
- Deltakelse i/ledelse av evalueringer og utredninger
- Utarbeidelse av lærebøker og andre læringsverktøy
- Utviklingsarbeid og forskning knyttet til egen undervisning
- Medvirkning i evaluering av utdanning og utdanningskvalitet ved egne eller andre institusjoner

4.Fritak fra kravet om universitetspedagogisk basiskompetanse

4.1 Kort funksjonstid

Korttidsengasjementer:

Kravet fravikes når funksjonstiden i undervisnings- og forskningsstillinger er mindre enn tre år. Når funksjonsperioden forlenges utover unntaksperioden, skal det stilles krav til universitetspedagogisk kompetanse.

4.2 Pensjonsalder:

Når stillingsinnehaver ved tilsetting har mindre enn tre år igjen til pensjonsalder, kan kravet om universitetspedagogisk basiskompetanse fravikes.